

6 og 7 Millioner i Begyndelsen af Tredserne. Medens den i de foregaaende Aar, f. Ex. i 1877—78, 78—79, 79—80, har været mellem 1 og 2 Millioner, er den iaar 8,788,000 Kr. Men en saadan Bevilling er ingenlunde til at kumpe af, det er et Vidnesbyrd om den mærkelige Samstemning, der er paa det Felt mellem den vedkommende Minister og Rigsdagen, naar en saadan Bevilling overhovedet kan være given, og hvilken Betydning det maa have for selve Regjeringen at faae en saadan Bevilling, naturligvis set hen paa, at Regjeringen figter paa, at det er nyttige Foranstaltninger, der gennemføres. Men ville vi nu gaa til at tage ogsaa denne Post til offentlige Arbejder, Jernbanevæsenet, fra igjennem alle Finantslove, ville vi dog faae ud, at der bliver tilbage til forskjellige Formaal et større Beløb paa Folkethingets Finantslov af 14de Juni end noget tidligere Aar. Altsaa, i ren Almindelighed taget som Bevilling er den Finantslov, Folkethinget har vedtaget, den rigeligste, nogen Rigsdag har vedtaget, siden Grundloven blev given, og ser man endog bort fra Bevillingerne til Samsørfælelen — man pleier jo iøvrigt hviest, naar Balancen skal opgjøres, at nedsette dem til det Halve — men drager man hele denne Bevilling fra, vil man dog faa den rigeligste Finantslov, der nogensinde er vedtagen. Det er en Finantslov, der har et omtrent lignende Indhold i Talværdi, som Finantsloven havde før Opløsningen, den har en lignende Talværdi, som Finantsloven havde den 12te April, og en saadan Finantslov har vort Statsraad besluttet ikke at kunne modtage, men vil have fortsatte Forhandlinger om den, eller, om man vil, Konflikt paa den. Jeg har meget nøie tænkt over dette Spørgsmaal. Jeg er jo gaaet ud fra, hvad vi vist Alle ere gaaede ud fra, at vor høitærede Regjering, vore ansvarlige Ministre, bestaa af Mænd, der ikke vige tilbage for Rogen i Kjærlighed til det fælles Vel, og som i Indsigt særlig paa Grund af den Leilighed, de have til at danne sig et Overblik, selvfølgelig maa staa over alle Dødelige, og nu har jeg ikke kunnet komme til nogen Forklaring af Grunden til, at den høitagede Regjering i Begyndelsen af Mai har afbrudt den ordnede Forhandling af Finantsloven, fremkaldt en Opløsning og efter at have set, hvorledes Opløsningen faldt ud, paany fordret det Samme af det nye Folkething som af det gamle. Jeg har ikke kunnet forstaa hele denne Bevægelse, der dog aabenbart fra den ene Side set maa have mange Ulemper med sig og maa fremkalde mange Besværigheder for Regjeringen og staa i mangt et Foretagende for Samsundet, som helst skulde gennemføres med Kraft i de korte Somre, man har hertilands. Svillen Lykke for Landet, for Folket og, om man vil, for Kongen har den høie Regjering tænkt paa at tilveiebringe, som ikke blot kunde erstatte de pientynlige Besværlig-

heder, Bønskeligheder og Fortrædeligheder af mange Aarter, hvis Følger forøvrigt endnu ikke lade sig overse, men naturligvis i den Grad overveie dem, at den høie Regjering var sikker paa en Gevinst for det Samsund, hvis Vel den først og fremmest er ansvarlig for. Jeg har ved en nøie Overveieelse af dette Forhold ikke kunnet komme til at forstaa, hvilke disse Grunde ere, eller igjennem hvilke Betragtninger den høie Regjering har taget denne Politik op fra Foraaret. Jeg haaber, at denne Forhandling skal bidrage til, at det skal lykkes Landets ansvarlige Chef, det vil sige den høitærede Conseilpræsident, der under Debatten, naar vi, som jeg haaber, høre paa ham med Opmærksomhed og Velvilje — han skal faae en velvillig Tilhører i mig — at gjøre os det klart, i hvilken Grad vi ere nærsynede, der endnu ikke have kunnet faae Die for den Lykke for dette lille Land, som den høitagede Minister med sin nye Politik fra Foraaret har villet skaffe. Der-næst skal jeg tillade mig at komme tilbage til disse fire Punkter. Derjom de Herrer ville kalde dem forterseede Punkter, skjøndt det ikke er noget smukt parlamentarisk Udtryk, har jeg ikke Noget derimod, thi de ere forhandlede saa ofte, at jeg skulde tro, vi kunde dem ud og ind, og dog ønsker jeg under den nærværende Situation at tale et Par Ord om dem, thi der er deri Ting, jeg ikke har forstaaet og endnu ikke forstaaer, og som mulig Sagministrene, om ikke den høitærede Conseilpræsident særlig vil indlade sig paa Specialiteter, kunde ved Deltagelsen i Debatten gjøre os klare. Det er saaledes, for at tage det første Spørgsmaal, Universitetet, endnu ikke blevet mig klart, hvad det er, den høitærede Kultusminister vil naae. Det er mig ikke muligt at forstaa, det vil sige, naar man tager det rent faagligt, thi ellers kan man godt forstaa det, hvad den ærede Minister vil naae, hvis han fik sit eller Hvertalets Forslag igjennem med Hensyn til Universitetet. Jeg ser ikke, at Universitetet faar een eneste Dre mere at bruge i Finantsaaret 1881—82, og det er det Finantsaar, vi tale om; hvad det skal være for Finantsaaret 1882—83, faae vi nok Tid til at forhandle om, antager jeg, hvis vi ikke skulle ligge ude blandt Vælgerne saa længe, at vi ikke faae No dertil. Den ærede Minister naaer ikke at faae een eneste Dre mere til at lønne sine Professorer med — det er jo et andet Forslag, der angik det — og jeg antager heller ikke, at han opnaar større Interesse for at give dem mere i Løn ved denne Strid om Universitetet. Den ærede Minister naaer heller ikke Raadighed selv iøvrigt over en eneste Dre mere, end han nu har. Jeg ønsker derfor gjerne at vide: Hvad er det egentlig, der er Hvertalets Mening? Jeg haaber, at vi faae Hvertalets ærede Ordsfører til nærmere at oplyse os derom, eller hvad er Ministrenes Mening med at tage det Punkt ind som et Strids-spørgsmaal. Jeg har hørt en Betragtning, og det